

15 липня – День українських миротворців

Постановою Верховної Ради України від 21 травня 2013 року № 292-VII встановлено щорічно 15 липня відзначати День українських миротворців.

15 липня 1992 року на прохання Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй два літаки з 42 військовослужбовцями Збройних Сил України на борту вилетіли до Боснії. Так почалась історія участі національного миротворчого контингенту у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

З того часу 40 тисяч військовослужбовців брали участь у миротворчих операціях у Косово, Боснії та Герцеговині, Анголі, Македонії. Входили до складу місій ОБСЄ та ООН у Гватемалі, Таджикистані, Афганістані, Грузії, Придністров'ї, Іраку, Лівані, Судані, Кот-д'Івуарі, Демократичній Республіці Конго тощо.

Кожна місія – окрема історія. На Балканах українські батальйони патрулювали зони розділення, супроводжували гуманітарні конвої, розмінювали території. Українські сапери заробили репутацію професіоналів – їхніх навичок вимагали навіть після завершення офіційних місій.

В Африці українські вертолітники та пілоти виконували завдання з евакуації мирного населення, доставки гуманітарної допомоги, спостереження за перемир'ям. Умови були важкими: спека, хвороби, небезпека нападів збройних груп.

У 2003–2008 роках Україна брала участь у місії в Іраку. Український контингент охороняв мости, склади, проводив розмінування. Це була одна з наймасштабніших національних місій за кордоном.

Окремо варто згадати український військовий контингент у Косово, де наші миротворці десятиліттями несли службу в складі KFOR – сил НАТО з підтримання миру.

Миротворчість має свою ціну. За роки участі України в міжнародних місіях загинули десятки українських військовослужбовців. Кожна загибель – трагедія для родини, полк, держави.

Серед болісних сторінок – загибель українських миротворців у колишній Югославії, в Африці, в Іраку. У січні 2005 року в Іраку було збито вантажний літак Іл-76, на борту якого перебували українські військовослужбовці. Це один з найбільш пам'ятних трагічних епізодів.

У 2000 році в Ефіопії через збиття вертольота загинули українські пілоти-миротворці. Подібні втрати нагадують: миротворець теж ризикує життям – не заради завоювання територій, а заради того, щоб інші могли жити без війни.

Імена загиблих миротворців занесені до Книги пам'яті. Їх вшановують 15 липня – і ми зобов'язані знати: за право України називати себе відповідальною державою стояли конкретні люди з конкретними іменами.

Це офіційне визнання заслуг військовослужбовців, які брали і беруть участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, а також пам'яті тих, хто загинув під час виконання миротворчих завдань.

Коли 2014 року Росія розпочала агресію проти України, багато колишніх миротворців стали на захист Батьківщини. Вони вже знали, що таке війна – бачили її наслідки в інших країнах. Тепер війна прийшла в їхню власну домівку.

Сьогодні, у повномасштабній війні, досвід миротворчості набуває нового звучання. Україна бореться не лише за власну свободу – вона захищає принципи міжнародного права, які колись сама допомагала відстоювати в інших державах.

День покликаний на вшанування мужності і звитяги, зразкового виконання службових обов'язків, вірності присязі учасників миротворчих операцій ООН, ОБСЄ і НАТО та забезпечення збереження пам'яті славетних героїв-миротворців, які загинули під час виконання обов'язків у складі миротворчого контингенту та миротворчого персоналу.

15 липня – день вдячності тим, хто носив блакитні каски і український прапор на чужині. День пам'яті тих, хто не повернувся додому.